UCHWAŁA NR XLIX/220/2026
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU NAD WISŁĄ

z dnia 26 października 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662) i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 287), uchwały nr XXV/125/2025 Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 26 września 2025 r., w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2025 r., poz. 8440) oraz uchwały nr XXVII/132/2025 Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 29 października 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032 uchwala się, conastępuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały, sporządzony zgodnie z ustawą o rewitalizacji.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Solcu nad Wisłą

Jadwiga Kandyba

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032

Spis treści

WSTĘP 3
I.1 Podsumowanie analizy wskaźnikowej 5
I.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji 11
I.4 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych 18
II PROCES REWITALIZACJI 20
II.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji 20
II.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji 20
II.3. Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne 21
II.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o charakterze uzupełniającym 25
III ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM PROGRAMU REWITALIZACJI 27
III.1. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych 27
III.2. Szacunkowe ramy finansowe 29
III.3. Struktura zarządzania wdrażaniem Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym włączenia mieszkańców 29
III.4. System oceny Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji 34
III.5 Zmiany w uchwałach 36
III.6 Specjalna strefa rewitalizacji 36
III.7 Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego 36
III.8 Zapisy wynikające z art. 166 ust. 1 Prawo wodne 36
IV. POWIĄZANIA MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY 38
Spis tabel 40
Spis rysunków 40
Załącznik Mapa zmian funkcjonalno – przestrzennych 41

WSTĘP

Zapisy Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032 (GPR) kształtowano przy zaangażowaniu społeczności lokalnej miasta i gminy. Podstawę prawną dla jego opracowania stanowi ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

GPR programuje przedsięwzięcia rozwojowe na obszarze rewitalizacji określonym w uchwale nr XXV/125/2025 Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 26 września 2025 r., w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2025 r., poz. 8440). Opracowano go po podjęciu uchwały nr XXVII/132/2025 Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 29 października 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032.

Miejsko-Gminny Program Rewitalizacji zawiera następujące elementy, wynikające wprost z ustawy o rewitalizacji:

- szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na tym obszarze,
- opis powiązań miejsko-gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi miasta i gminy, w tym strategią rozwoju miasta i gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych,
- opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
- opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
  - listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji,
  - charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań,
- mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- szacunkowe ramy finansowe miejsko-gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych,
- opis struktury zarządzania realizacją miejsko-gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu,
- system monitorowania i oceny miejsko-gminnego programu rewitalizacji,

- określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji,
- wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania,
- wskazanie sposobu realizacji miejsko-gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
  - wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy,
  - wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
  - w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;
- załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak: WOOŚ-II.410.366.2026.ET uznał, że GPR nie jest dokumentem, dla którego wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, gdyż:

- nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- realizacja ustaleń GPR nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000, a w szczególności nie wpłynie znacząco negatywnie na cele ochrony obszarów europejskiej sieci ekologicznej Natyra 2000, ich spójność i integralność,
- realizacja ustaleń GPR nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszar chronionego krajobrazu, elementy środowiska przyrodniczego, gatunki roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych oraz krajobraz obszarowych form ochrony przyrody.

I. DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

I.1 Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Dane poddano ocenie pod kątem stworzenia zestawu porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej cechy do miejscowości. Dobór wskaźników opierał się przede wszystkim na poprawności metodologicznej. Zestaw wskaźników musiał w sposób czytelny przedstawiać dany problem, być łatwy w odbiorze, wykorzystywać dostępne dane umożliwiające jego weryfikację, pozwolić na ocenę dysproporcji rozwojowych w gminie oraz być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi. Dane pozyskiwano z komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy, ale także z jednostek zewnętrznych, takich jak Powiatowy Urząd Pracy w Lipsku, Komenda Powiatowa Policji w Lipsku czy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą.

Kolejnym kryterium była reprezentacja przestrzenna – wskaźnik musiał dać możliwość prezentacji w odniesieniu do jednostki mniejszej niż gmina. W przypadku Miasta i Gminy Solec nad Wisłą za jednostki analityczne przyjęto: Miasto Solec nad Wisłą oraz 20 sołectw (Boiska, Boiska Kolonia, Dziurków, Glina, Kalinówek, Kępa Piotrowińska, Kłudzie, Kolonia Nadwiślańska, Las Gliniański, Marianów, Pawłowice, Przedmieście Bliższe, Przedmieście Dalsze, Sadkowice, Sadkowice Kolonia, Słuszczyn, Wola Pawłowska, Zemborzyn Drugi, Zemborzyn Pierwszy, Zemborzyn Kolonia).

Tabela 1 Dane dotyczące sołectw i miasta – jednostek analitycznych w gminie Solec nad Wisłą.

Sołectwo	**Powierzchnia [ha]**	**Liczba mieszkańców**
Boiska	897,67	245
Boiska Kolonia	341,85	62
Dziurków	1 507,49	369
Glina	440,57	160
Kalinówek	147,81	37
Kępa Piotrowińska	593,95	112
Kłudzie	427,80	105
Kolonia Nadwiślańska	876,42	143
Las Gliniański	135,19	52
Marianów		43
Pawłowice	792,67	334
Przedmieście Bliższe	262,55	206
Przedmieście Dalsze	450,00	463
Sadkowice	897,14	430
Sadkowice Kolonia	519,33	229
Solec nad Wisłą	2 087,83	818
Słuszczyn	529,26	147
Wola Pawłowska	853,70	808
Zemborzyn Drugi	272,91	257

Zemborzyn Pierwszy	944,18	106
Zemborzyn Kolonia		367
RAZEM	12 978,12	5493

Źródło: opracowanie własne.

Dane poddano ocenie pod kątem stworzenia zestawu porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej cechy do miejscowości. Dobór wskaźników opierał się przede wszystkim na poprawności metodologicznej. Zestaw wskaźników musiał w sposób czytelny przedstawiać dany problem, być łatwy w odbiorze, opierać się o dostępne dane umożliwiające jego weryfikację, pozwolić na ocenę dysproporcji rozwojowych w mieście i gminie oraz być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi. Kolejnym kryterium była reprezentacja przestrzenna –wskaźnik musiał dać możliwość prezentacji w odniesieniu do jednostki mniejszej niż miasto i gmina. W wyniku powyższej procedury wybrano zestawienie 13 wskaźników, które zastosowano do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Rysunek 1 Jednostki analityczne w mieście i gminie Solec nad Wisłą.
Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2 Wskaźniki wykorzystane do analizy sytuacji kryzysowej w mieście i gminie Solec nad Wisłą.

SFERA	WSKAŹNIKI
społeczna	1. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy [%] 2. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy [%] 3. Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców gminy [%] 4. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców gminy [%] 5. Poziom przestępczości – liczba czynów karalnych na 100 mieszkańców 6. Średnia frekwencja w 3 ostatnich wyborach krajowych [%]

	7. Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 [%]
gospodarcza	Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]
funkcjonalno-przestrzenna	Udział gminnych dróg utwardzonych wymagających remontu w ogólnej długości gminnych dróg utwardzonych [%]
środowiskowa	1. Udział źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe (węgiel i węglopodobne) w ogóle zgłoszonych do CEEB [%] 2. Ilość azbestu na 1 mieszkańca gminy [kg]
techniczna	1. Sieć kanalizacyjna w danej miejscowości [TAK/NIE] 1. Udział sieci wodociągowej wymagającej remontu w ogólnej długości sieci wodociągowej [%]

Źródło: opracowanie własne.

W celu zidentyfikowania obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności określono poziom koncentracji zjawisk negatywnych w sferze społecznej. Założono, że za obszar spełniający kryterium degradacji społecznej uznana zostanie jednostka, która charakteryzuje się kumulacją problemów społecznych, tj. na 7 analizowanych wskaźników w tej sferze wartości niekorzystne wystąpią w przypadku 4 wskaźników. Nawiązano w ten sposób wprost do definicji zawartej w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, zgodnie z którą obszar zdegradowany to obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz taki, w którym występuje ponadto co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Obszar zdegradowany to przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe, techniczne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Wyznaczając obszar zdegradowany uwzględniono powyższe zasady. Diagnoza oparta została na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim problemy społeczne w mieście i gminie Solec nad Wisłą. Dokonano również analizy pozostałych podstawowych obszarów funkcjonowania gminy – gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej i środowiskowej.

Tabela 3 Zestawienie wskaźników sfery społecznej wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego w mieście i gminie Solec nad Wisłą[1].

Jednostka analityczna	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy [%]	Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy [%]	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców gminy [%]	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców gminy [%]	Poziom przestępczości – liczba czynów karalnych na 100 mieszkańców	Średnia frekwencja w 3 ostatnich wyborach krajowych [%]	Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 [%]	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Udział gminnych dróg utwardzonych wymagających remontu w ogólnej długości gminnych dróg utwardzonych [%]	Udział źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe (węgiel i węglopodobne) w ogóle zgłoszonych do CEEB [%]	Ilość azbestu na 1 mieszkańca gminy [kg]	Sieć kanalizacyjna w danej miejscowości [TAK/NIE/częściowo]	Udział sieci wodociągowej wymagającej remontu w ogólnej długości sieci wodociągowej [%]	Degradacja w sferze społecznej	Degradacja w sferze gospodarczej	Degradacja w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	Degradacja w sferze środowiskowej	Degradacja w sferze technicznej
GMINA	**38,29**	**4,82**	**2,03**	**1,24**	**3,07**	**62,85**	**60,69**	**5,14**	**33,22**	**49,93**	**2192,105**	**cz**	**62,91**	**7**	**1**	**1**	**2**	**2**
Solec nad Wisłą	29,46	5,13	4,52	1,22	5,99	67,27	59,81	8,66	34,95	51,59	814,469	cz	65,00	4	0	1	1	1
Boiska	38,37	4,49	1,63	1,63	3,67	58,87	59,81	3,67	0,00	51,72	1750,755	NIE	75,00	5	1	0	1	2
Boiska Kolonia	37,10	8,06	0,00	0,00	0,00	58,87	59,81	1,61	61,94	50,00	3411,532	NIE	75,00	3	1	0	2	2
Dziurków	39,30	5,42	0,54	0,54	3,79	63,48	59,81	4,07	30,17	46,82	1369,439	NIE	0,00	4	1	1	0	1
Glina	39,38	4,38	1,25	0,00	0,63	62,31	61,56	7,50	26,51	48,57	2731,369	NIE	85,00	2	0	1	1	2
Kalinówek	43,24	2,70	0,00	2,70	0,00	64,78	59,81	2,70	67,86	52,38	2657,432	NIE	80,00	3	1	0	2	2
Kępa Piotrowińska	40,18	6,25	0,89	0,00	0,00	53,53	61,56	1,79	20,00	48,00	4311,304	NIE	40,00	3	1	1	1	1
Kłudzie	40,95	6,67	1,90	1,90	1,90	67,27	59,81	10,48	39,01	46,81	2336,143	NIE	80,00	4	0	0	1	2
Kolonia Nadwiślańska	44,06	4,20	0,00	0,00	6,99	67,27	59,81	2,80	71,52	53,03	1887,112	NIE	40,00	3	1	0	1	1
Las Gliniański	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64,78	59,81	5,77	0,00	55,56	4053,462	NIE	80,00	2	0	1	2	2
Marianów	51,16	0,00	0,00	0,00	2,33	65,12	61,56	4,65	49,79	53,33	2064,256	NIE	40,00	1	1	0	1	1
Pawłowice	41,62	2,40	0,90	0,90	5,99	65,12	61,56	6,29	30,92	49,35	3225,731	NIE	68,89	2	0	1	1	2
Przedmieście Bliższe	39,32	6,31	0,97	0,00	2,43	61,98	59,81	8,25	25,35	53,19	1369,733	NIE	0,00	4	0	1	1	1

[1] Kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźników mniej korzystne niż średnia dla gminy, a więc świadczące o występowaniu sytuacji kryzysowej w danej sferze.

Przedmieście Dalsze	36,93	7,99	2,16	1,94	2,81	65,38	59,81	4,10	0,00	47,00	1272,484	NIE	0,00	4	1	1	0	1
Sadkowice	36,98	4,88	0,70	0,70	2,56	53,53	59,81	4,19	31,65	52,06	2880,984	NIE	80,00	3	1	1	2	2
Sadkowice Kolonia	41,48	3,93	2,62	2,62	0,44	62,31	59,81	4,80	62,61	51,69	3769,694	NIE	80,00	5	1	0	2	2
Słuszczyn	38,78	2,04	2,04	1,36	0,00	64,78	59,81	0,00	45,45	53,52	3018,918	NIE	80,00	4	1	0	2	2
Wola Pawłowska	45,14	1,95	5,84	4,67	0,00	65,12	61,56	3,50	21,77	50,55	2388,689	NIE	40,00	3	1	1	2	1
Zemborzyn Drugi	44,34	1,89	3,77	3,77	2,83	60,31	61,56	0,94	0,00	42,31	3971,179	NIE	60,00	4	1	1	1	1
Zemborzyn Pierwszy	40,33	5,99	0,27	0,00	1,36	60,31	61,56	3,81	44,69	46,39	2985,499	NIE	40,00	3	1	0	1	1
Zemborzyn Kolonia	40,33	0,00	0,54	0,54	0,00	60,31	61,56											

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4 Zestawienie wskaźników dla miasta i gminy Solec nad Wisłą i obszaru zdegradowanego [stan na 31.12.2024 r.].

Wskaźnik	Wartość referencyjna	Wartość dla obszaru zdegradowanego
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców miasta i gminy [%]	38,29	36,63
Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	4,82	**5,30**
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	2,03	**2,47**
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	1,24	**1,38**
Poziom przestępczości – liczba czynów karalnych na 100 mieszkańców	3,07	**3,74**
Średnia frekwencja w 3 ostatnich wyborach krajowych [%]	62,85	63,89
Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 [%]	60,69	**59,99**
Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]	5,14	5,58
Udział gminnych dróg utwardzonych wymagających remontu w ogólnej długości gminnych dróg utwardzonych [%]	33,22	33,14
Udział źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe (węgiel i węglopodobne) w ogóle zgłoszonych do CEEB [%]	49,93	**50,07**
Ilość azbestu na 1 mieszkańca miasta i gminy [kg]	2192,105	**1665,474**
Sieć kanalizacyjna w danej miejscowości [TAK/NIE]	częściowo	częściowo
Udział sieci wodociągowej wymagającej remontu w ogólnej długości sieci wodociągowej [%]	62,91	**63,16**

Źródło: opracowanie własne.

Obszar zdegradowany składa się z dziesięciu podobszarów zdegradowanych, obejmujących jednostki analityczne: **Solec Nad Wisłą, Boiska, Dziurków, Kłudzie, Kolonia Nadwiślańska, Przedmieście Dalsze, Przedmieście Bliższe, Sadkowice Kolonia, Słuszczyn, Zemborzyn Drugi.** Obszar wyznaczony jako zdegradowany zajmuje **8209,08ha, tj. 63,24%** powierzchni miasta i gminy. Na terenie tym mieszka **2831 osób, tj. 60,43%** ogólnej liczby mieszkańców miasta i gminy.

I.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Wyznaczając zasięg obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami, wynikającymi wprost z ustawy o rewitalizacji:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk;
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego;
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% miasta i gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców miasta i gminy.

Stosując wspomniane wyżej zasady, obszar zdegradowany nie może zostać wskazany w całości do rewitalizacji. Jako **obszar rewitalizacji** wybrano części jednostek analitycznych, będących podobszarami rewitalizacji: **Solec Nad Wisłą i Dziurków**. Wybierając obszar rewitalizacji ograniczono się do zamieszkałych części miejscowości, wyznaczonych przez zwartą zabudowę (nie włączono do obszaru rewitalizacji terenów leśnych czy rolnych). Jest to obszar, na którym występują zdiagnozowane problemy społeczne oraz inne – w sferze środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Prowadzenie procesu rewitalizacji na tym terenie jest zasadne, bowiem jako teren zamieszkały/zaludniony realnie gromadzi on problemy społeczne. W pozostałych częściach jednostek analitycznych nie ma nawet przestrzeni czy obiektów, które można by przystosować do pełnienia funkcji społecznych. W ramach konsultacji społecznych przyjęte rozwiązanie spotkało się z akceptacją interesariuszy.

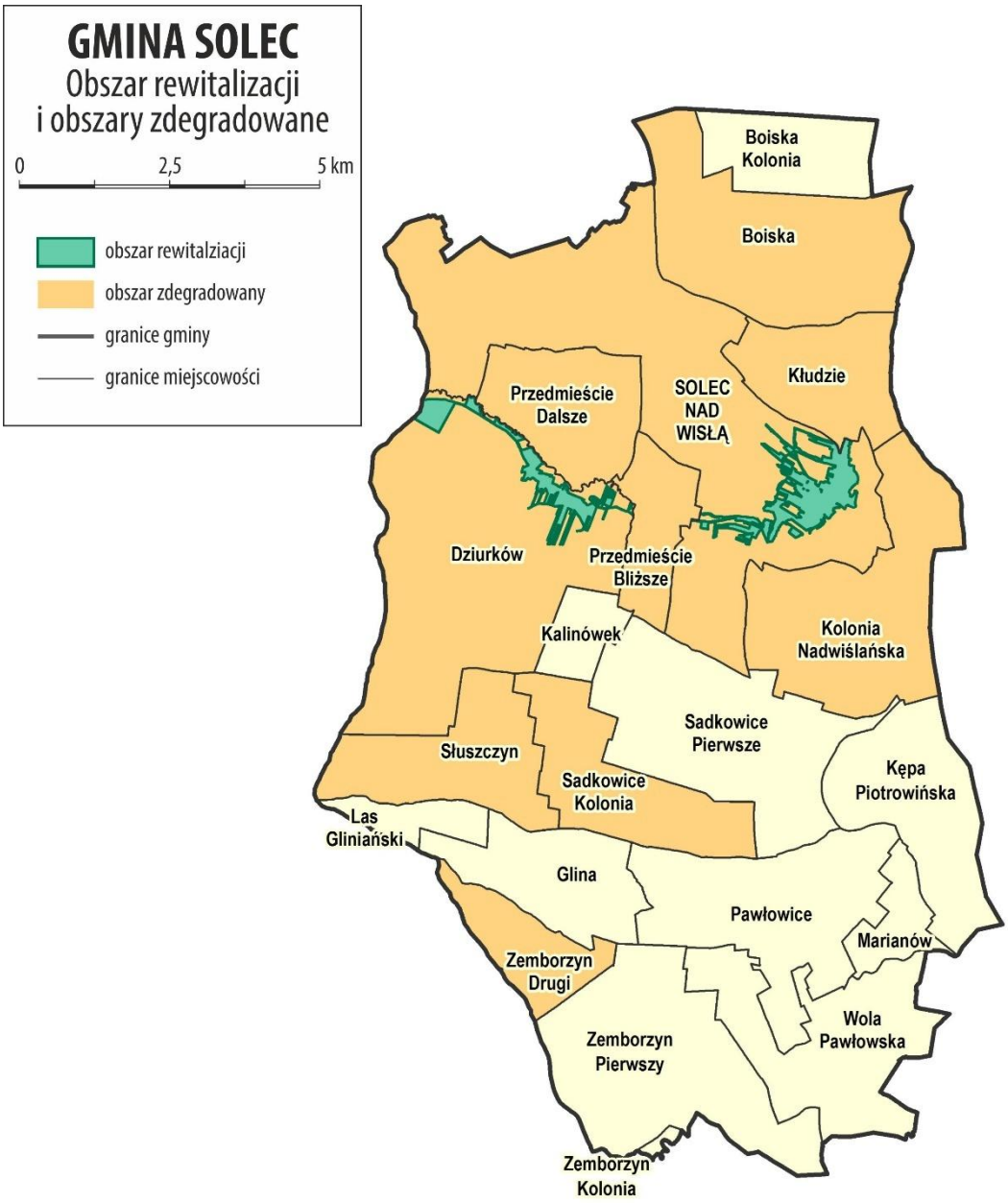
Tabela 5 Zestawienie wskaźników dla miasta i gminy Solec nad Wisłą i obszaru rewitalizacji [stan na 31.12.2024 r.].

Wskaźnik	Wartość referencyjna	Wartość dla obszaru rewitalizacji
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców miasta i gminy [%]	38,29	36,63
Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	4,82	**5,30**
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	2,03	**2,47**
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	1,24	**1,38**
Poziom przestępczości – liczba czynów karalnych na 100	3,07	**3,74**

mieszkańców		
Średnia frekwencja w 3 ostatnich wyborach krajowych [%]	62,85	63,89
Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 [%]	60,69	**59,81**
Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]	5,14	7,25
Udział gminnych dróg utwardzonych wymagających remontu w ogólnej długości gminnych dróg utwardzonych [%]	33,22	**34,04**
Udział źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe (węgiel i węglopodobne) w ogóle zgłoszonych do CEEB [%]	49,93	**50,17**
Ilość azbestu na 1 mieszkańca miasta i gminy [kg]	2192,105	986,992
Sieć kanalizacyjna w danej miejscowości [TAK/NIE]	częściowo	częściowo
Udział sieci wodociągowej wymagającej remontu w ogólnej długości sieci wodociągowej [%]	62,91	51,32

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą zamieszkiwany jest łącznie przez **1187 osób**, **tj. 25,34% ogółu mieszkańców** gminy. Jego powierzchnia zajmuje łącznie **221,44ha, tj. 1,71% powierzchni gminy**.

Rysunek 2 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Solec nad Wisłą.
Źródło: opracowanie własne.

I.3 Charakterystyka obszaru rewitalizacji w mieście i gminie Solec nad Wisłą

W podobszarze rewitalizacji Dziurków występuje wysoki wskaźnik udziału osób starszych (charakterystyczny dla całej gminy). Wiąże się to z faktem, że osoby te zamieszkują w obrębie gminy często od urodzenia, natomiast młode osoby (w tym studiujące lub szukające pracy) wyjeżdżają z jej terenu. Ponieważ ciągle w gminie funkcjonują rodziny wielopokoleniowe, nie jest tak istotnym problemem zabezpieczenie opieki nad osobami starszymi. Natomiast warto rozwinąć ofertę wspólnego spędzania czasu wolnego przez osoby w podobnym wieku, które mają podobne doświadczenia życiowe (a więc lepiej się rozumieją) oraz często również poglądy. Uczestnicząc w wydarzeniach kulturalnych czy edukacyjnych we własnym

gronie, a także będą lepiej przyswajały wiedzę, odważniej i aktywniej zaangażowały się w zajęcia.

Na obszarze rewitalizacji (podobszar rewitalizacji Solec nad Wisłą i podobszar rewitalizacji Dziurków) istotny problem stanowi bezrobocie, utrzymujące się na dość wysokim poziomie w całej gminie, co dodatkowo zwiększa jego znaczenie i utrudnia zmianę. Należy podkreślić, że od 2022 r. bezrobocie było jednym z trzech najistotniejszych powodów przyznawania pomocy społecznej; pozostałe to ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba. Dodatkowo problemy ubóstwa i bezrobocia przenikają się wzajemnie: osoby pozostające bez pracy zmuszone są do korzystania z różnych form wsparcia finansowego, które jednak z trudem pozwalają na samodzielną egzystencję, co przyczynia się do pogłębienia ubóstwa rodzin. Szczególnie wyraźnie widać to na podobszarze rewitalizacji Solec nad Wisłą, gdzie – poza wysoką liczbą osób bezrobotnych – stwierdzono również dość wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej. Oba te problemy są długotrwałe, o czym świadczy też fakt, że w mieście i gminie obserwuje się wydłużenie średniego czasu korzystania z usług Ośrodka Pomocy Społecznej (z 48 miesięcy w 2022 r. do 58 miesięcy w 2024 r.). Coraz więcej mieszkańców korzysta z pracy socjalnej jako formy wsparcia, która obejmuje m.in. pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych, rodzinnych, zdrowotnych i materialnych. Doświadczenia pracowników pomocy społecznej wskazują także, że rodziny mierzące się z problemami bezrobocia i ubóstwa często również nie radzą sobie z kwestiami opiekuńczo-wychowawczymi oraz że najczęściej problemy te dotyczą członków rodzin wielodzietnych.

Walkę z bezrobociem na obszarze rewitalizacji utrudnia dodatkowo trudna sytuacja na regionalnym rynku pracy. Miasto i Gmina ma charakter rolniczy, więc na jej terenie liczba firm jest ograniczona, a istniejące podmioty gospodarcze to raczej niewielkie działalności. Również w powiecie lipskim dominującą branżą gospodarki jest rolnictwo. Część mieszkańców może być zatrudniona w powiecie radomskim oraz Radomiu, jednak w 2024 i 2025 r., kilka firm z tego terenu przeprowadziło zwolnienia grupowe. Problemy pojawiły się także na rynku pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim. Dodatkowo trzeba pamiętać, że dla wielu bezrobotnych problematyczne jest dotarcie do miejsca zatrudnienia znajdującego się poza miastem i gminą ze względu na brak połączeń komunikacją zbiorową oraz wysokie koszty transportu.

Warto tu także nadmienić, że szczególnie niski poziom przedsiębiorczości występuje na podobszarze rewitalizacji Dziurków. Jest to miejscowość typowo wiejska. Solec nad Wisłą nie ma tego rodzaju problemów ze względu na status miasta, a także funkcję centralnej miejscowości gminy, skupiającej władze gminne oraz instytucje publiczne. Przez Dziurków biegną tylko drogi lokalne, co ogranicza potencjał do lokowania niektórych rodzajów działalności, związanych silniej z transportem towarów. Bliskość Lipska, siedziby samorządu powiatu, sprawia, że mieszkańcy Dziurkowa nie są zainteresowani zakładaniem firm ze względu na konkurencję zlokalizowaną w tym mieście (oraz z drugiej strony – w Solcu nad Wisłą).

Bezrobocie i ubóstwo często tworzą warunki sprzyjające narastaniu innych problemów społecznych. Brak stabilnych dochodów i poczucie niepewności zwiększają stres oraz frustrację, co może prowadzić do sięgania po alkohol lub inne substancje jako formę ucieczki. Trudna sytuacja materialna ogranicza też dostęp do edukacji, wsparcia psychologicznego i zajęć rozwijających, co negatywnie wpływa na wyniki dzieci w nauce. Znajduje to odzwierciedlenie w niższych niż średnio w mieście i gminie wynikach egzaminów ósmoklasisty uczniów z obszaru rewitalizacji (na obu podobszarach rewitalizacji). Dodatkowo niedostatek i marginalizacja społeczna mogą zwiększać ryzyko przestępczości i wykroczeń, gdyż część osób dokonuje nielegalnych czynów jako sposobu na zdobycie środków do życia lub „odreagowanie napięć". Problemom tym towarzyszą także uzależnienia, które sprzyjają popełnianiu wykroczeń takich jak akty wandalizmu. W rezultacie zjawiska te wzajemnie się napędzają, pogłębiając problemy jednostek i całych społeczności.

Na obszarze rewitalizacji (oba podobszary rewitalizacji) problem stanowi także stosunkowo wysoki poziom przestępczości. Obie miejscowości są duże, w tym Solec nad Wisłą pełni funkcję głównej miejscowości gminy, co w sposób naturalny przyciąga do niego innych mieszkańców gminy oraz gmin sąsiednich. W powiecie lipskim, zgodnie z zapisami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipskim na lata 2021-2030, gmina Solec nad Wisłą była tym samorządem, w którym odnotowano największą liczbą założonych Niebieskich kart. Dodatkowo dane policji wskazują, że ponad 90% sprawców przemocy stanowią osoby będące pod wpływem alkoholu. To często takie osoby odpowiadają za niszczenie przedmiotów, obiektów czy przestrzeni publicznych. W powiecie lipskim do najczęściej popełnianych przestępstw należą: kradzieże, uszkodzenia mienia oraz prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Widać zatem, że sytuacja w gminie nie odbiega od tego, co dzieje się w powiecie, a opisane wyżej problemy społeczne ściśle się ze sobą wiążą.

Jak wskazano w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym i często łączy się z problemem uzależnienia, bezrobociem, niskimi dochodami i brakiem umiejętności rodzicielskich. Szczególnie te dwa problemy – niskie dochody i bezrobocie –są dostrzegalne na obszarze rewitalizacji, co pozwala wnioskować, że również występują na nim problemy przemocy domowej. Autorzy dokumentu wskazują, że stres związany z trudną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny stanowi czynnik sprzyjający występowaniu przemocy. Osamotnienie takiej rodziny, izolacja, brak czy niewystarczające wsparcie z otoczenia (w tym instytucjonalnego) może nasilać zachowania przemocowe.

Na terenie miasta i gminy istnieje klika lokalnych kotłowni, usytuowanych głównie w budynkach użyteczności publicznej i zakładach przemysłowych. Część z tych kotłowni obecnie jest modernizowana, tj. wymianie podlegają nie ekologiczne kotły bądź zastępuje się paliwa stałe paliwami ekologicznie czystymi. Obszar zabudowy

mieszkaniowej oraz zabudowa jednorodzinna rozproszona zaopatrywane są w ciepło z indywidualnych źródeł opalanych paliwami stałymi (węgiel kamienny, miał), olejem opałowym, względnie energią elektryczną. Instalacje indywidualne są jednym z większych emiterów zanieczyszczeń do atmosfery, gdyż lokalne źródła ciepła zazwyczaj charakteryzują się niską sprawnością i brakiem jakichkolwiek urządzeń ochrony atmosfery. Problem ten dotyczy obszaru rewitalizacji – ze szczególnym uwzględnieniem podobszaru rewitalizacji Solec nad Wisłą – na którym udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel jest wyższy niż średnio w mieście i gminie.

Problem stanowi także słaba jakość dróg. Układ drogowy miasta i gminy tworzą dwie drogi wojewódzkie (nr 747 i 754) oraz drogi powiatowe i gminne. Droga nr 754 przebiega przez Solec nad Wisłą. Sieć drogowa w zarządzie gminnym obejmuje drogi o różnej nawierzchni (bitumiczne, gruntowe, wzmocnione żwirem), których na koniec 2023 r. łączna długość wynosiła 142 km. Sieć dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej stanowi 51% ogółu dróg tego rodzaju, jednakże wiele z nich wymaga pilnego remontu, aby zapewnić komfort oraz bezpieczeństwo. Dotyczy to zarówno podobszaru rewitalizacji Solec nad Wisłą, jak i podobszaru rewitalizacji Dziurków.

Niewystarczający stan infrastruktury technicznej dotyczy także sieci wodno-kanalizacyjnych. W podobszarze rewitalizacji Solec nad Wisłą wysoki jest udział długości sieci wodociągowej wymagającej modernizacji, co wynika przede wszystkim z jej zaawansowanego wieku. Z kolei podobszar rewitalizacji Dziurków nie jest wyposażony w sieć kanalizacyjną, a w przypadku podobszaru rewitalizacji Solec nad Wisłą dostęp do niej ma tylko część mieszkańców, co wpływa negatywnie na stan gleb i wód, a także obniża komfort i wygodę życia mieszkańców.

Od 17 listopada do 18 grudnia 2024 r. w mieście i gminie przeprowadzono badanie ankietowe, w którym można było określić poziom istotności różnych problemów obszaru rewitalizacji w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Ubóstwo, na które wskazują również dane statystyczne, za istotny problem uznało 73% ankietowanych. Dla bezrobocia wskaźnik wyniósł aż 78,4%, co oznacza, że oba problemy charakteryzują się dużą dolegliwością dla społeczności lokalnej. Badanie zwraca uwagę także na zjawisko starości demograficznej. Chociaż dane statystyczne nie wykazują tego problemu (udział osób starszych w ogóle mieszkańców na obszarze rewitalizacji jest nieco niższy niż w mieście i gminie), to jednak należy go uznać za bardzo istotny. Prawie 40% mieszkańców obszaru rewitalizacji to osoby w wieku poprodukcyjnym, co powoduje ogromne wyzwanie dla systemu opieki zdrowotnej, usług opiekuńczych, ale także usług z zakresu spędzania czasu wolnego. Oceny pozostałych problemów w sferze społecznej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 6 Ocena istotności problemów społecznych na obszarze rewitalizacji w mieście i gminie Solec nad Wisłą.

Problem	Udział odpowiedzi „dość istotny” oraz „bardzo istotny”
ubóstwo	73%
bezrobocie	78,4%
niepełnosprawność	35,1%
uzależnienia	54,1%
przemoc domowa	51,4%
przestępczość	54,1%
starzenie się społeczeństwa	75,7%
niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym	70,3%
niski poziom integracji mieszkańców	73%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 7Ocena istotności problemów w sferze gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej na obszarze rewitalizacji w mieście i gminie Solec nad Wisłą.

Problem	Udział odpowiedzi „dość istotny” oraz „bardzo istotny”
mała liczba przedsiębiorstw	78,4%
brak zakładów usługowych w niektórych branżach (np. lokali gastronomicznych, szewc, zegarmistrz)	81,1%
niska dostępność nieruchomości z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej	70,3%
niewystarczające zagospodarowanie terenów publicznych (np. za mało ławek, małej architektury, placów zabaw, siłowni zewnętrznych)	59,5%
niewystarczająca oferta usług publicznych (np. przedszkola, żłobki)	75,7%
niewykorzystany potencjał terenów zielonych	78,4%
stan dróg gminnych	81,1%
ilość i jakość chodników i ścieżek rowerowych	73%
niewystarczająca infrastruktura sportowa, np. boiska	59,5%
niewystarczająca lub znajdująca się w złym stanie przestrzeń do organizowania imprez masowych, wydarzeń artystycznych, kulturalnych	64,9%
oświetlenie publiczne	54,1%
dostępność monitoringu publicznego	51,4%
stan techniczny budynków mieszkalnych (zniszczone elewacje, stare sieci, dachy)	67,6%
zły stan techniczny budynków publicznych	67,6%
występowanie barier architektonicznych	54,1%
zły stan obiektów zabytkowych	54,1%
zanieczyszczenie przestrzeni publicznych odpadkami	78,4%
zanieczyszczenie powietrza zwłaszcza w sezonie grzewczym	70,3%
niska świadomość ekologiczna mieszkańców	73%

Źródło: opracowanie własne.

Potencjał obszaru rewitalizacji

Zdecydowanym walorem obszaru rewitalizacji są tereny, które można zagospodarować na potrzeby mieszkańców. Należy do takich teren zielony przy Wiejskim Domu Kultury w Dziurkowie. Sama miejscowość zajmuje znaczną powierzchnię. Domy ulokowane są wzdłuż dwóch dróg, w dość dużym oddaleniu od siebie. Wiejski Dom Kultury znajduje się w centralnej części miejscowości, przy przystanku autobusowym i głównej drodze, dlatego w naturalny sposób stanowi miejsce gromadzące mieszkańców. Budynek pochodzi z 1 poł. XX w. i wpisany jest do Gminnej Ewidencji Zabytków. Zastosowane w nim technologie budowlane są nieefektywne ekologicznie i kosztowo, dlatego wymaga przeprowadzenia prac remontowych, aby służyć społeczności lokalnej. Za budynkiem rozciąga się teren zielony, który po zagospodarowaniu może stać się miejscem spotkań dla mieszkańców wsi.

Na terenie miasta i gminy działa wiele organizacji społecznych, które mogą prowadzić swoje działania również na obszarze rewitalizacji. Tylko na nim zarejestrowane są: Fundacja Turystyczno-Krajoznawcza Stacja Solec, Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu nad Wisłą, Stowarzyszenie „Most" Gmina Solec nad Wisłą, Stowarzyszenie Mostem, Stowarzyszenie na rzecz Gminy Solec nad Wisłą – Wisła, Stowarzyszenie Przyjaciół Solca. Niezwykle ważną rolę pełnią także koła gospodyń wiejskich z obszaru rewitalizacji: Koło Gospodyń Wiejskich w Dziurkowie oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Krawaciki" w Solcu nad Wisłą.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się różnego rodzaju instytucje publiczne, które działają na rzecz szeroko pojętego rozwoju społecznego. Są to: Centrum Kształcenia Ustawicznego w Solcu nad Wisłą, Zespół Szkół w Solcu nad Wisłą, Publiczna Szkoła Podstawowa w Solcu nad Wisłą, Urząd Miasta i Gminy w Solcu nad Wisłą, bank, sklepy, restauracja, kościół i zespół klasztorny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Solcu nad Wisłą, Wiejski Dom Kultury w Dziurkowie, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Solcu nad Wisłą.

Na obszarze rewitalizacji, zwłaszcza na podobszarze rewitalizacji Solec nad Wisłą, znajdują się obiekty zabytkowe – ujęte w gminnej ewidencji zabytków, wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków, które pozwalają organizować przedsięwzięcia podtrzymujące i rozwijające poczucie tożsamości lokalnej.

I.4 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

- **Bezrobocie i ubóstwo** mają charakter długotrwały i strukturalny. Wskaźniki udziału osób bezrobotnych oraz korzystających z pomocy społecznej są wyższe niż średnio w mieście i gminie, a niemal 80% mieszkańców uznaje bezrobocie za problem bardzo istotny. Zjawiska te wzajemnie się wzmacniają, prowadząc do utrwalania wykluczenia społecznego.

- **Wydłużający się okres korzystania z pomocy społecznej** (średnio 58 miesięcy) świadczy o niskiej skuteczności samodzielnego wychodzenia rodzin z kryzysu i wskazuje na potrzebę kompleksowych, długofalowych działań aktywizacyjnych.
- **Starzenie się społeczeństwa** ma bardzo dużą skalę odczuwaną społecznie – blisko 40% mieszkańców obszaru rewitalizacji to osoby w wieku poprodukcyjnym. Generuje to rosnące potrzeby w zakresie usług opiekuńczych, zdrowotnych oraz oferty integracyjnej i czasu wolnego.
- **Niskie kompetencje społeczne i edukacyjne**, widoczne m.in. w gorszych wynikach egzaminów ósmoklasisty, są pochodną trudnej sytuacji materialnej rodzin oraz ograniczonego dostępu do wsparcia rozwojowego dzieci i młodzieży.
- **Uzależnienia, przemoc domowa i przestępczość** stanowią problemy współwystępujące, wzmacniane przez stres ekonomiczny, niskie dochody oraz izolację społeczną. Ponad połowa mieszkańców uznaje te zjawiska za istotne.
- **Niski poziom integracji społecznej i uczestnictwa w życiu publicznym** (ponad 70% wskazań) ogranicza zdolność społeczności do samoorganizacji i wspólnego rozwiązywania problemów.
- Zły stan dróg gminnych, chodników i ścieżek rowerowych (ponad 80% wskazań) wpływa negatywnie na bezpieczeństwo i dostępność komunikacyjną.
- Niedostateczna liczba i jakość przestrzeni publicznych ogranicza integrację społeczną oraz aktywność mieszkańców.
- Wysoki udział indywidualnych źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi skutkuje zanieczyszczeniem powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym.
- Zanieczyszczenie przestrzeni publicznych odpadami oraz niska świadomość ekologiczna pogarszają wizerunek obszaru i komfort życia.

II PROCES REWITALIZACJI

II.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji

Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – obejmujący Solec nad Wisłą i Dziurków – to przestrzeń aktywnej, zintegrowanej i bezpiecznej społeczności lokalnej, oferująca dobre warunki do życia, pracy i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców w każdym wieku.

Dzięki kompleksowym działaniom rewitalizacyjnym obszar ten przestał być miejscem koncentracji problemów społecznych, a stanowi lokalne centrum aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej, pełniące ważną funkcję rozwojową dla całego miasta i gminy.

Po przeprowadzeniu rewitalizacji mieszkańcy obszaru tworzą silną, zintegrowaną społeczność, opartą na wzajemnym wsparciu i współodpowiedzialności za miejsce zamieszkania. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym mają łatwiejszy dostęp do usług społecznych, aktywizacyjnych i opiekuńczych, co pozwala im na większą samodzielność i lepszą jakość życia. Wzmocnione zostały kompetencje wychowawcze i społeczne rodzin, a dzieci i młodzież korzystają z bogatej oferty edukacyjnej, sportowej i kulturalnej, sprzyjającej rozwojowi talentów i wyrównywaniu szans. Ograniczeniu uległy zjawiska związane z przestępczością, a obszar rewitalizacji stał się miejscem bezpiecznym i przyjaznym dla wszystkich mieszkańców.

Zrewitalizowana przestrzeń publiczna stała się estetyczna i dostępna, sprzyja spotkaniom, rekreacji i aktywności społecznej. Poprawił się komfort poruszania się oraz bezpieczeństwo drogowe. Przestrzenie wspólne – place, tereny zielone, miejsca spotkań – wyposażono w małą architekturę i infrastrukturę rekreacyjną, odpowiadającą potrzebom różnych grup wiekowych.

Obszar rewitalizacji stał się miejscem zdrowym i przyjaznym środowiskowo.

II.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji

Cel 1. Wzmocnienie spójności społecznej oraz aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców.
1.2 Wsparcie rodzin i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży.
1.3 Integracja społeczna i międzypokoleniowa.
1.4 Profilaktyka problemów społecznych i poprawa bezpieczeństwa.

Cel 2.Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji jako miejsca bezpiecznego, dostępnego i sprzyjającego integracji

Kierunki działań:

2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych.
2.2 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa infrastruktury.
2.3 Modernizacja i adaptacja budynków na cele społeczne i publiczne.
2.4 Poprawa jakości środowiska.

II.3. Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Projekt P1Zielona strefa relaksu przy Wiejskim Domu Kultury	
Podmiot realizujący	Miasto i Gmina Solec nad Wisłą
Zakres realizowanych działań	W ramach niniejszego projektu planuje się m.in.: 1. Przygotowanie terenu – oczyszczenie i wyrównanie powierzchni, usunięcie niepotrzebnych nasadzeń, gruzu i odpadów, przygotowanie podłoża pod nasadzenia i elementy małej architektury. 2. Zagospodarowanie zieleni – nasadzenia drzew, krzewów i bylin, zakładanie trawników lub łąk kwietnych, zastosowanie ściółkowania naturalnego. 3. Przygotowanie terenów pod strefy wypoczynku – wyznaczenie miejsc pod place zabaw, strefy rekreacji i relaksu. 4. Montaż elementów małej architektury – ustawienie ławek, stolików, leżaków, koszy na odpady, stacji naprawy rowerów, altanek, pergoli oraz montaż oświetlenia i drobnych elementów dekoracyjnych.
Lokalizacja	Dziurków 116, dz. nr 938 (podobszar rewitalizacji Dziurków)
Szacowana wartość	180 000 zł Źródła finansowania: środki własne, środki samorządu województwa, WFOŚiGW
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Produkty: Powierzchnia poddana rewitalizacji – 2 000 m^2 Rezultaty: - stworzenie warunków do ożywienia społecznego podobszaru rewitalizacji, - stworzenie ogólnodostępnego miejsca integracji społecznej, - utworzenie miejsca spotkań, - utworzenie nowej, estetycznej i bezpiecznej przestrzeni do spędzania czasu wolnego oraz organizacji wydarzeń kulturalnych i społecznych, - rozwój terenów zielonych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

	Sposoby pomiaru: protokoły odbioru, dokumentacja projektowa.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Na zagospodarowanym terenie powstaną utwardzone ciągi komunikacyjne, umożliwiające poruszanie się np. osobom na wózkach inwalidzkich czy osobom z dziećmi w wózkach. Przy ławkach powstaną dodatkowe miejsca dla wózków inwalidzkich lub dziecięcych. Mała architektura zostanie „odsunięta" od alei spacerowych, aby zapobiec potykaniu się osobom np. niedowidzącym.
Termin realizacji	2026-2029
Cele procesu rewitalizacji	Cel 2. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji jako miejsca bezpiecznego, dostępnego i sprzyjającego integracji Kierunki działań: 2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych. 2.4 Poprawa jakości środowiska.

Projekt P2Modernizacja Wiejskiego Domu Kultury w Dziurkowie	
Podmiot realizujący	Miasto i Gmina Solec nad Wisłą
Zakres realizowanych działań	W ramach niniejszego projektu planuje się m.in.: 1. Docieplenie budynku – ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu/poddasza i fundamentów w celu poprawy efektywności energetycznej. 2. Wymiana stolarki – montaż energooszczędnych okien i drzwi zwiększających komfort cieplny i akustyczny. 3. Modernizacja systemu grzewczego i CWU – wymiana źródeł ciepła oraz modernizacja instalacji grzewczej i ciepłej wody użytkowej. 4. Modernizacja instalacji elektrycznej i oświetleniowej – montaż energooszczędnego oświetlenia LED i modernizacja okablowania. 5. Renowacja elewacji i dachu – naprawa pokrycia dachowego, odnowienie tynków i malowanie elewacji. Wszelkie prace prowadzone przy przedmiotowym obiekcie wymagają uzgodnienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na skutek wystąpienia organu wydającego pozwolenie na budowę/właściwego organu, w trybie uzgodnienia przewidzianym w art. 106 Kpa i art. 39 ust. 3ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Zakres prac może ulec zmianie w wyniku uzgodnień z MWKZ.
Lokalizacja	Dziurków 116, dz. nr 938 (podobszar rewitalizacji Dziurków)
Szacowana wartość	500 000 zł Źródła finansowania: środki własne, FEM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Prognozowane	Produkty:

produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Liczba wspartych budynków – 1 szt. Rezultaty: - stworzenie warunków do ożywienia społecznego obszaru rewitalizacji, - utworzenie miejsca spotkań, - ograniczanie negatywnych oddziaływań na jakość powietrza przez termomodernizację, - rozwój terenów zielonych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu oraz wypoczynkowi na świeżym powietrzu. Sposoby pomiaru: protokoły odbioru, dokumentacja projektowa.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Planuje się stosowanie drzwi o szerokości umożliwiającej dostanie się do środka np. osobom na wózkach inwalidzkich. Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zostanie dostosowana jedna toaleta. Na podłogach zostaną zastosowane nawierzchnie antypoślizgowe. Oświetlenie wnętrz będzie LEDowe, nieoślepiające oraz równomierne. Możliwy będzie wstęp z psem asystującym czy psem przewodnikiem.
Termin realizacji	2027-2031
Cele procesu rewitalizacji	Cel 2. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji jako miejsca bezpiecznego, dostępnego i sprzyjającego integracji Kierunki działań: 2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych 2.3 Modernizacja i adaptacja budynków na cele społeczne i publiczne 2.4 Poprawa jakości środowiska

Projekt P3Nowa Energia – program aktywizacji i integracji mieszkańców	
Podmioty realizujące	Miasto i Gmina Solec nad Wisłą, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Solcu nad Wisłą, Zespół Szkół w Solcu nad Wisłą, Publiczna Szkoła Podstawowa w Solcu nad Wisłą, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Solcu nad Wisłą, Wiejski Dom Kultury w Dziurkowie, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Solcu nad Wisłą, organizacje pozarządowe
Zakres realizowanych działań	1. Aktywna społeczność: warsztaty i spotkania integracyjne dla mieszkańców (różne grupy wiekowe) połączone np. z szydełkowaniem, inicjatywy oddolne mieszkańców (mikrogranty sąsiedzkie), wydarzenia lokalne: pikniki, festyny, spotkania tematyczne. 2. Nowa szansa: indywidualne ścieżki aktywizacji (doradztwo zawodowe, coaching), szkolenia i kursy zawodowe dopasowane do rynku pracy, warsztaty kompetencji

	społecznych i cyfrowych, staże, praktyki i wolontariat jako etap powrotu na rynek pracy. 3. Rodzina bliżej siebie: warsztaty umiejętności rodzicielskich, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, poradnictwo rodzinne i mediacje, grupy wsparcia dla opiekunów. 4. Dobre miejsce dla młodych: zajęcia wyrównawcze i rozwijające kompetencje kluczowe, wsparcie w nauce i przygotowaniu do egzaminów, zajęcia rozwijające zainteresowania, programy profilaktyczne. 5. Aktywni Seniorzy: zajęcia integracyjne i edukacyjne, warsztaty dot. zdrowia i aktywnego stylu życia, rozwój wolontariatu senioralnego, warsztaty i spotkania międzypokoleniowe. 6. Bezpieczny obszar rewitalizacji: kampanie społeczne dot. szeroko pojętego bezpieczeństwa, wsparcie specjalistyczne dla osób doświadczających przemocy. 7. Zielono mi: warsztaty ekologiczne, akcje sprzątania i zagospodarowania przestrzeni, promocja ekologicznych źródeł ciepła, tworzenie ogrodów deszczowych przy szkołach.
Lokalizacja	obszar rewitalizacji (podobszar rewitalizacji Solec nad Wisłą, podobszar rewitalizacji Dziurków): pl. Bolesława Śmiałego 6, Solec nad Wisłą; pl. Bolesława Śmiałego 5, Solec nad Wisłą; Rynek 1, Solec nad Wisłą; ul. Łoteckiego 24, Solec nad Wisłą; ul. Tadeusza Kościuszki 20, Solec nad Wisłą; ul. Radomska 27, Solec nad Wisłą; Dziurków 116
Szacowana wartość	1 000 000 zł Źródła finansowania: środki własne, FEM 2021-2027, środki krajowe (np. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej), WFOŚiGW
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Produkty: Liczba osób, u których nastąpiło podniesienie kwalifikacji zawodowych – 5 os./rok. Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w ramach pakietu zadań – 300 os./rok. Liczba wydarzeń skierowanych do rodzin – 30 szt./rok. Liczba wydarzeń skierowanych do osób starszych – 20 szt./rok. Rezultaty: - poprawa wyników nauczania oraz rozwój talentów, - poprawa funkcjonowania rodzin i ograniczenie występowania zjawisk kryzysowych, - poprawa jakości życia seniorów oraz zmniejszenie poczucia osamotnienia, - wzrost poczucia bezpieczeństwa i ograniczenie skali zjawisk patologicznych, - ograniczenie poziomu bezrobocia, - rozwój oferty aktywnego spędzania czasu wolnego. Sposoby pomiaru: listy obecności, dokumentacja zdjęciowa.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Wszystkie zaplanowane w ramach przedsięwzięcia działania realizowane będą w obiektach przystosowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zajęcia prowadzone będą z wykorzystaniem materiałów dostosowanych dla osób mających problem z widzeniem, w razie takiej konieczności zostanie zatrudniony tłumacz języka migowego. W miarę potrzeb dostępni będą także wolontariusze – asystenci, którzy będą pomagali osobom z niepełnosprawnościami.
Termin realizacji	2026-2031
Cele procesu rewitalizacji	Cel 1. Wzmocnienie spójności społecznej oraz aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunki działań: 1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców. 1.2 Wsparcie rodzin i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży. 1.3 Integracja społeczna i międzypokoleniowa. 1.4 Profilaktyka problemów społecznych i poprawa bezpieczeństwa.

II.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o charakterze uzupełniającym[2]

Projekt U1Rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji	
Podmiot realizujący	Miasto i Gmina Solec nad Wisłą
Zakres realizowanych działań	Przedsięwzięcie obejmuje szereg działań zmierzających do zwiększenia dostępności sieci wod-kan oraz jej modernizacji, a także budowę i/lub rozbudowę i/lub przebudowę i/lub remonty dróg na obszarze rewitalizacji. Zadanie wpisuje się w cel 2. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji jako miejsca bezpiecznego, dostępnego i sprzyjającego integracji Kierunki działań: 2.2 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa infrastruktury 2.4 Poprawa jakości środowiska

Projekt U2Mobilny ogród w donicach	
Podmiot realizujący	Miasto i Gmina Solec nad Wisłą

[2] Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5) ppkt b) w GPR została zawarta „charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4". Powyższy przepis w ppkt. a) wskazuje na konieczność podania lokalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych, a więc brak takiego „nakazu" w części dotyczącej przedsięwzięć uzupełniających oznacza brak takiej konieczności. Jest to zgodne z praktyką przygotowywania gminnych programów rewitalizacji, także ujętych w wykazie pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji w województwie mazowieckim.

Zakres realizowanych działań	W ramach niniejszego projektu planuje się m.in.: 1. Przygotowanie mobilnych donic, podłoża i systemu nawadniającego. 2. Nasadzenia roślin ozdobnych, ziół i bylin odpornych na warunki miejskie. 3. Tworzenie tematycznych stref ogrodowych możliwych do przenoszenia. 4. Regularna pielęgnacja roślin i rotacja donic w przestrzeni publicznej. Zadanie wpisuje się w cel 2. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji jako miejsca bezpiecznego, dostępnego i sprzyjającego integracji Kierunki działań: 2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych. 2.4 Poprawa jakości środowiska.

III ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM PROGRAMU REWITALIZACJI

III.1. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą mają charakter zintegrowany i komplementarny, co oznacza, że wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają swoje oddziaływanie. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane na obszarze Dziurkowa tworzą wzajemnie uzupełniający się pakiet działań infrastrukturalnych, środowiskowych i społecznych, których wspólnym celem jest trwałe ożywienie społeczne oraz poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Projekt P1 „Zielona strefa relaksu przy Wiejskim Domu Kultury" oraz Projekt P2 „Modernizacja Wiejskiego Domu Kultury w Dziurkowie" są ze sobą ściśle powiązane przestrzennie i funkcjonalnie. Modernizacja budynku WDK (P2) zapewnia utworzenie dostępnego i energooszczędnego zaplecza do prowadzenia działań społecznych, przede wszystkim kulturalnych i edukacyjnych, natomiast zagospodarowanie terenu wokół obiektu (P1) rozszerza jego funkcję o ogólnodostępną, zieloną przestrzeń integracji i wypoczynku na świeżym powietrzu. Razem projekty te tworzą centrum życia społecznego podobszaru rewitalizacji Dziurków, odpowiadające na potrzeby różnych grup wiekowych i osób ze szczególnymi potrzebami.

Projekt P3 „Nowa Energia – program aktywizacji i integracji mieszkańców" stanowi społeczne dopełnienie inwestycji infrastrukturalnych realizowanych w ramach P1 i P2. Zmodernizowany i dostępny Wiejski Dom Kultury w Dziurkowie wraz z zieloną strefą relaksu, a także istniejące i już dostosowane do pełnienia funkcji społecznych budynki w Solcu nad Wisłą będą stanowiły przestrzeń służącą realizacji warsztatów, spotkań integracyjnych, wydarzeń międzypokoleniowych, działań edukacyjnych, kulturalnych i aktywizacyjnych. Dzięki temu inwestycje „twarde" zostaną wypełnione trwałą treścią społeczną, co zapewni ich realne wykorzystanie i długofalowy efekt rewitalizacyjny.

Projekty uzupełniające U1 „Rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji" oraz U2 „Mobilny ogród w donicach" wzmacniają efekty projektów podstawowych. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej (U1) poprawia dostępność komunikacyjną, bezpieczeństwo oraz standard środowiskowy całego obszaru. Z kolei mobilny ogród w donicach (U2) pozwala na elastyczne zazielenianie przestrzeni publicznych, a także wspiera działania edukacyjne i integracyjne realizowane w ramach P3, zwłaszcza te o charakterze ekologicznym i międzypokoleniowym.

Żadne z przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie zostało zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji. Dzięki temu usługi publiczne będą świadczone bezpośrednio w miejscu zamieszkania.

Tabela 8Komplementarność problemów i potencjałów w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych.

Projekt / typ działań	Na jakie problemy odpowiada	W jaki sposób wykorzystuje potencjały obszaru
Programy aktywizacji społecznej	Ubóstwo, bezrobocie, problemy w rodzinach związane z powyższymi problemami.	Wykorzystanie istniejącej infrastruktury (w obecnej formie lub po modernizacji) dla organizacji wydarzeń spajających rodziny, pomagających wrócić do życia społecznego przy wsparciu instytucji publicznych oraz organizacji społecznych.
Programy dla dzieci i młodzieży	Słabe wyniki nauczania, wykluczenie społeczne rodzin, w których dzieci się wychowują.	Wykorzystanie istniejącej infrastruktury (w obecnej formie lub po modernizacji); współpraca z klubami sportowymi i innymi organizacjami, działalność instytucji publicznych.
Zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Brak miejsc spotkań, wandalizm, przestępczość, niedostosowanie przestrzeni do potrzeb mieszkańców.	Wykorzystanie istniejących terenów zielonych i ich potencjału do organizacji wydarzeń społecznych i na miejsca sąsiedzkich spotkań.
Modernizacja infrastruktury społecznej	Degradacja przestrzeni publicznych, niedostosowanie do potrzeb mieszkańców.	Wykorzystanie istniejących budynków i przywrócenie lub nadanie im funkcji centrów życia społecznego.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 9 Matryca zgodności przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji.

	Cel 1. Wzmocnienie spójności społecznej oraz aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji	Cel 2. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji jako miejsca bezpiecznego, dostępnego i sprzyjającego integracji
P1 Zielona strefa relaksu przy Wiejskim Domu Kultury		
P2 Modernizacja Wiejskiego Domu Kultury w Dziurkowie		
P3 Nowa Energia – program aktywizacji i integracji mieszkańców		
U1 Rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji		
U2 Mobilny ogród w donicach		

Źródło: opracowanie własne.

W opisie każdego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wskazano, z jakimi celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych jest ono spójne.

Miejsko-Gminny Program Rewitalizacji ma charakter skoncentrowany. Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje bardzo niewielką powierzchnię (1,71% całkowitej powierzchni miasta i gminy), jednak zamieszkuje ją25,34% mieszkańców miasta i gminy. Oznacza to, że realizowane na niewielkim obszarze działania będą oddziaływały bezpośrednio na znaczącą część społeczności. Taka koncentracja pozwoli uzyskać efekt zauważalny i odczuwalny przez społeczność obszaru, ale jednocześnieniepozwoli na stymulowanie rozwoju całego miasta i gminy.

Realizacja GPR – ze względu na niskie dochody własne Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – wymagać będzie pozyskiwania środków zewnętrznych z różnych źródeł. W dużej mierze do takich środków należą fundusze UE (zarówno EFRR, jak i EFS), ale także Krajowy Program Odbudowy, Wspólna Polityka Rolna czy środki budżetu samorządu województwa/państwa. Mimo że nie posiadała opracowanego programu rewitalizacji, pracownicy samorządowi posiadają duże doświadczenie w rozliczaniu środków i prowadzeniu projektów zarówno infrastrukturalnych, jak i społecznych. Dotychczasowa współpraca z organizacjami społecznymi i zbudowane zaufanie powodują, że część zadań może być realizowana dzięki środkom, które są dostępne tylko dla tego rodzaju podmiotów. Daje to pewność skutecznego wdrażania procesu rewitalizacji.

III.2. Szacunkowe ramy finansowe

Przedsięwzięcie	Szacunkowa wartość [zł]	Środki publiczne [zł]	Środki prywatne [zł]
P1 Zielona strefa relaksu przy Wiejskim Domu Kultury	180 000	180 000	0
P2 Modernizacja Wiejskiego Domu Kultury w Dziurkowie	500 000	500 000	0
P3 Nowa Energia – program aktywizacji i integracji mieszkańców	1 000 000	900 000	100 000
U1 Rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji	3 000 000	3 000 000	0
U2 Mobilny ogród w donicach	50 000	50 000	0

III.3. Struktura zarządzania wdrażaniem Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym włączenia mieszkańców

Po uchwaleniu Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji Miasto i Gmina Solec nad Wisłą będzie wkładała wysiłki zmierzające do realizacji procesu rewitalizacji poprzez wdrożenie zapisów GPR.
Zatem Rada Miejska jako organ uchwałodawczy, po konsultacjach ze społecznością lokalną i innymi interesariuszami, nadaje kształt procesowi rewitalizacji, zaś za jego

realizację odpowiada Burmistrz Miasta i Gminy Solec nad Wisłą (jako organ wykonawczy). Każdy z tych podmiotów pełni rolę, do której przypisać można „zestaw" zadań (mogący ulec zmianie w miarę potrzeb lub w związku np. ze zmianami w prawie):

- Rada Miejska w Solcu nad Wisłą
  - przyjęcie GPR w formie uchwały oraz podejmowanie kolejnych uchwał, np. o wyznaczeniu Specjalnej Strefy Rewitalizacji, przystąpieniu do zmiany GPR i jego aktualizacji,
  - udział w ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR,
  - podejmowanie uchwał mających wpływ na realizację GPR, w szczególności uchwały budżetowej i Wieloletniej Prognozy Finansowej;
- Burmistrz Miasta i Gminy Solec nad Wisłą
  - prowadzenie procesu zmierzającego do opracowania GPR, w tym zapewnienie możliwości udziału interesariuszy,
  - koordynowanie prac związanych z wdrażaniem GPR,
  - przygotowanie projektów uchwał Rady Miejskiej związanych z realizacją GPR,
  - poszukiwanie partnerów procesu rewitalizacji,
  - dbałość o utrzymanie wysokiego stopnia zaangażowania interesariuszy,
  - poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
  - gromadzenie danych do oceny aktualności i stopnia realizacji GPR oraz prowadzenie procesu monitorowania efektywności GPR,
  - wspieranie działalności Komitetu Rewitalizacji,
  - informowanie o postępach procesu rewitalizacji.

Zadania przypisane w procesie wdrażania rewitalizacji Burmistrzowi realizowane mogą być przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz jego jednostek organizacyjnych. W przypadku Miasta i Gminy Solec nad Wisłą działanie to będzie realizował pracownik Referatu Gospodarki Komunalnej. Pracownik zajmujący samodzielne stanowisko ds. rolnictwa, ochrony środowiska i gospodarki zasobami gminy będzie także odpowiedzialny za wydawanie zaświadczeń o położeniu nieruchomości na obszarze rewitalizacji. Z kolei obsługą Komitetu Rewitalizacji po jego powołaniu zajmować się będą pracownicy Referatu Finansowego (zajmujący się także obsługą Rady Miejskiej). W ten sposób zarządzanie procesem rewitalizacji nie będzie generowało dodatkowych kosztów dla budżetu miasta i gminy.

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie odbywała się zgodnie z następującym harmonogramem:

Tabela 10 Harmonogram wdrażania Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
P1						
P2						
P3						
U1						

U2						

Źródło: opracowanie własne.

Wszelkie prace prowadzone przy obiektach wpisanych do rejestru wymagają pozwolenia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, które zostanie wydane na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z obiektu wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązanego po dostarczeniu stosownego wniosku.

Prace prowadzone przy obiektach ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnej ewidencji zabytków wymagają uzgodnienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na skutek wystąpienia organu wydającego pozwolenie na budowę/właściwego organu, w trybie uzgodnienia przewidzianym w art. 106 Kpa i art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. W przypadku remontu kapliczek należy wystąpić o zaopiniowane planowych prac o opinie konserwatorką do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. W związku z powyższym w przypadku planowanych prac ziemnych należy wystąpić do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków na etapie projektowym, kiedy będzie znane zagospodarowanie terenu, z wnioskiem o wydanie decyzji określającej zakres i rodzaj badań archeologicznych na przedmiotowych działkach. Ponadto teren Miasta i Gminy Solec nad Wisłą położony jest na 11 obszarach AZP:78-73, 79-73, 79-73, 80-72, 80-73, 80-74, 81-72, 81-73, 81-74, 82-73, 82-74. W stosunku do obszarów, w których nie znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne mają zastosowanie art. 32 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.

Miasto i Gmina Solec nad Wisłą na bieżąco informowała o przebiegu prac w procesie rewitalizacji poprzez swoją stronę internetową https://solec.pl/ (w zakładce „Aktualności”), Biuletyn Informacji Publicznej https://samorzad.gov.pl/web/mig-solec(w zakładce „Rewitalizacja Miasta i Gminy Solec nad Wisłą”), ogólnodostępne tablice ogłoszeń oraz lokalną prasę. Istotną część komunikacji stanowiły ogłoszenia o konsultacjach społecznych.

W programowaniu procesu rewitalizacji mogli brać udział mieszkańcy miasta i gminy, przedstawiciele instytucji publicznych, pracownicy samorządowi oraz miejsko-gminnych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcy (zarówno z obszaru rewitalizacji, jak i spoza niego), organizacje społeczne – także grupy nieformalne. Dostęp do konsultacji społecznych był równy dla wszystkich zainteresowanych osób niezależnie od ich płci, wyznania, stanu zdrowia, stanu majątkowego, itp. Konsultacje prowadzono na każdym etapie prac nad programowaniem procesu rewitalizacji: przy wyznaczaniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, diagnozie problemów, planowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tworzeniu Komitetu Rewitalizacji oraz opracowaniu projektu GPR.

Pierwszym etapem włączania interesariuszy w proces programowania rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Solec nad Wisłą o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały zostało opublikowane w dniu 31 lipca 2025 r. na stronie internetowej miasta i gminy, Biuletynie Informacji Publicznej oraz w prasie lokalnej.

Konsultacje trwały od 31 lipca 2025 r. do 5 września 2025 r. Interesariusze mogli wziąć w nich udział w różnych, dogodnych dla siebie formach:

1) zbieranie uwag w postaci elektronicznej na adres skrzynki mailowej gmina@solec.pl, za pomocą skrzynki podawczej ePUAP lub e-Doręczeń;
2) zbieranie uwag w postaci papierowej poprzez wypełnienie formularza uwag i złożenie go osobiście lub przesłanie na adres Urzędy Miasta i Gminy;
3) poprzez udział w ankiecie online;
4) poprzez udział w spotkaniu otwartym, które odbyło się 13 sierpnia 2025 r. o godz. 9.30 w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy.

Z konsultacji społecznych sporządzono raport opublikowany na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Po podjęciu uchwały o przystąpieniu do prac nad miejsko-gminnym programem rewitalizacji, w celu zaangażowania szerokiego grona interesariuszy w opracowanie dokumentu,12 listopada 2025 r. na stronie internetowej Urzędu opublikowano informację o rozpoczęciu prac nad dokumentem wraz z formularzem służącym do składania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły mogły być składane przez wszystkich interesariuszy, w tym przedsiębiorców, organizacje społeczne, mieszkańców, właścicieli oraz zarządców nieruchomości, a także podmioty reprezentujące Skarb Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego. Ogłoszenie skierowane było zarówno do podmiotów już działających na obszarze rewitalizacji, jak i zamierzających ją tam prowadzić.

Od 17 listopada do 18 grudnia 2024 r. w gminie przeprowadzono badanie ankietowe, w którym można było określić poziom istotności różnych problemów obszaru rewitalizacji w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Wyniki zostały omówione w rozdz. I.3.

W dalszej kolejności rozpoczęto proces konsultacji dotyczący uchwały o zasadach wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji. Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie od 15styczniado 23 lutego 2026 r. Uwagi i opinie można było składać w następujący sposób:

1) zbieranie uwag w postaci elektronicznej na adres skrzynki mailowej gmina@solec.pl, za pomocą skrzynki podawczej ePUAP lub e-Doręczeń;
2) zbieranie uwag w postaci papierowej poprzez wypełnienie formularza uwag i złożenie go osobiście lub przesłanie na adres Urzędy Miasta i Gminy;
3) poprzez udział w ankiecie online;
4) poprzez udział w spotkaniu otwartym, które odbyło się 28 stycznia 2026 r. o godz. 12.00 w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy.

Z konsultacji społecznych sporządzono raport opublikowany na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Uchwałą XXXVI/172/2026 Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 30 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji wprowadzono 6-letnią kadencję Komitetu Rewitalizacji. Maksymalna liczba członków Komitetu to 8 osób, wśród których znajdzie się: maksymalnie dwoje mieszkańców obszaru rewitalizacji, jeden przedsiębiorca, dwoje przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na terenie miasta i gminy działalność społeczną (w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych), jeden przedstawiciel właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości lub podmiotów zarządzających nieruchomościami (w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego) znajdujących się na obszarze rewitalizacji, jednego mieszkańca miasta i gminy niezamieszkującego obszaru rewitalizacji, jednego przedstawiciela Urzędu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.

Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami miasta i gminy oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. W pracach Komitetu mogą uczestniczyć zaproszeni eksperci oraz inne osoby posiadające wiedzę lub doświadczenie przydatne dla prowadzonych działań. Osoby te pełnią rolę doradczą i nie posiadają prawa głosowania podczas podejmowania decyzji. Udział członków Komitetu w posiedzeniach odbywa się bezpłatnie, tj. nie przysługuje im wynagrodzenie, dieta ani zwrot kosztów związanych z dojazdem.

Następnie przeprowadzono konsultacje społeczne projektu GPR. Ogłoszenie zostało opublikowane 21 kwietnia 2026 r. na stronie internetowej miasta i gminy, Biuletynie Informacji Publicznej oraz w prasie lokalnej.

Konsultacje trwały od 21 kwietnia do 26 maja 2026 r. Interesariusze mogli wziąć w nich udział w różnych, dogodnych dla siebie formach:

1) zbieranie uwag w postaci elektronicznej na adres skrzynki mailowej gmina@solec.pl, za pomocą skrzynki podawczej ePUAP lub e-Doręczeń;
2) zbieranie uwag w postaci papierowej poprzez wypełnienie formularza uwag i złożenie go osobiście lub przesłanie na adres Urzędy Miasta i Gminy;
3) poprzez udział w ankiecie internetowej;
4) poprzez udział w spotkaniu otwartym, które odbyło się 7 maja 2026 r. o godz. 12.30 w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy.

Z konsultacji społecznych sporządzono raport opublikowany na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Procesowi rewitalizacji towarzyszyć będzie kampania informacyjna mająca na celu przybliżenie interesariuszom idei rewitalizacji oraz pokazanie sposobów aktywnego udziału w jej wdrażaniu. Na etapie wdrażania GPR w mieście i gminie zorganizowane zostaną inicjatywy partycypacyjne, które pozwolą na aktywizację interesariuszy w ramach realizowanych projektów.

Zostaną zorganizowane otwarte spotkania i dyskusje z myślą o aktywizacji mieszkańców oraz wszystkich podmiotów działających w mieście i gminie. Istotną

rolę odegrają lokalne organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne, które zostaną zaproszone do przekazywania pomysłów dotyczących działań „miękkich" na obszarze rewitalizacji oraz współorganizowania działań animacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych. Mieszkańcy będą mogli wypowiedzieć się, czego oczekują (np. rodzaj zajęć, tematyka spotkań w ramach projektów, sposób zagospodarowania przestrzeni).

Rewitalizacja to proces, który powinien być dostosowywany w miarę upływu czasu do potrzeb jego uczestników, a także dynamiki osiągania zaplanowanych rezultatów. Dlatego – oprócz funkcjonowania samego Komitetu Rewitalizacji – w ramach wydarzeń kulturalnych organizowanych na obszarze rewitalizacji, takich jak festyny rodzinne, w różnych formach (np. konkursy plastyczne, tematyczne warsztaty, ankiety, rozmowy, debaty) zbierane będą opinie lokalnej społeczności o postępach procesu i oczekiwaniach. Uwzględniając zebrane opinie, przedstawiciele gminy podejmować będą bardziej trafne (uwzględniające aktualne potrzeby mieszkańców) decyzje o kierunkach rewitalizacji. Pozwoli to na wymianę opinii, ale także da mieszkańcom możliwość lepszego zrozumienia, dlaczego niektóre decyzje inwestycyjne nie mogą być zrealizowane w pełni zgodnie z preferencjami mieszkańców. W ten sposób wzrośnie wzajemne zaufanie i zrozumienie między instytucjami gminnymi a mieszkańcami i innymi interesariuszami.

Istotne w rewitalizacji jest również stałe informowanie mieszkańców o postępach procesu i ewentualnych trudnościach, z jakimi boryka się miasto i gmina. Dlatego w Biuletynie Informacji Publicznej miasta i gminy powstała i będzie na bieżąco uzupełniana zakładka poświęcona rewitalizacji. Będą w niej regularnie publikowane zdjęcia, filmy „przed i po", czy raporty o realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie przyczyni się do wzmocnienia zaufania i zaangażowania mieszkańców w działania gminy, a także ich legitymizacji.

III.4. System oceny Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji

Proces wdrażania wymaga systematycznego monitorowania, aby zapewnić efektywność prowadzonych działań oraz kontrolować, czy nie występują negatywne skutki, np. w postaci przenoszenia problemów na inne części gminy, pogłębiania problemów.

Ocena dokonywana będzie raz na 3 lata i będzie odnosiła się zarówno do analizy stopnia realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i do efektywności realizacji Programu, oznaczającej zmiany w zakresie wskaźników określających najważniejsze wyzwania obszaru rewitalizacji. W zakresie wdrażania przedsięwzięć raporty z oceny będą uwzględniały przede wszystkim poziom zaawansowania realizacji tych zadań, zrealizowany i pozostały do zrealizowania zakres prac, osiągnięte efekty, identyfikację problemów oraz przedsięwziętych środków zaradczych.

Drugi poziom oceny to odniesienie do wskaźników wykorzystywanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Pokaże to, czy

realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz sytuacja w otoczeniu społeczno-gospodarczym pomagają ograniczyć zidentyfikowane problemy.

Tabela 11 Wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wskaźniki	Wartość	Jednostka miary
Liczba wspartych budynków zlokalizowanych na obszarach rewitalizowanych	1	szt.
Powierzchnia zrewitalizowanych przestrzeni	2 000	m^2
Liczba osób, u których nastąpiło podniesienie kwalifikacji zawodowych	5	os./rok
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w ramach pakietu zadań	300	os./rok
Liczba wydarzeń skierowanych do rodzin	30	szt./rok
Liczba wydarzeń skierowanych do osób starszych	20	szt./rok

Źródło: opracowanie własne.

Równolegle z analizą danych statystycznych koncentrującą się na śledzeniu zmian wartości obiektywnych wskaźników w perspektywie czasu, wykorzystywane zostaną również badania jakościowe, takie jak wywiady fokusowe. Ich zastosowanie pozwoli stwierdzić, jak interesariusze rewitalizacji oceniają jej efektywność i trafność realizowanych przedsięwzięć.

Tabela 12 Wskaźniki rezultatu procesu rewitalizacji.

Wskaźniki rezultatu	Wartość dla obszaru rewitalizacji [2024 r.]	Pożądana wartość (efekt procesu rewitalizacji)
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców miasta i gminy [%]	36,63	35
Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	5,30	4,3
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	2,47	1,7
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców miasta i gminy [%]	1,38	1,1
Poziom przestępczości – liczba czynów karalnych na 100 mieszkańców	3,74	2,8
Średnia frekwencja w 3 ostatnich wyborach krajowych [%]	63,89	65
Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 [%]	59,81	64
Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]	7,25	8,4
Udział gminnych dróg utwardzonych wymagających remontu w ogólnej długości gminnych dróg utwardzonych [%]	34,04	27,5
Udział źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe (węgiel i węglopodobne) w ogóle zgłoszonych do CEEB [%]	50,17	45
Ilość azbestu na 1 mieszkańca miasta i gminy [kg]	986,992	950

Sieć kanalizacyjna w danej miejscowości [TAK/NIE/częściowo]	częściowo	TAK
Udział sieci wodociągowej wymagającej remontu w ogólnej długości sieci wodociągowej [%]	51,32	45

Źródło: opracowanie własne.

Skutkiem oceny aktualności GPR może być jego zmiana. W takiej sytuacji Burmistrz Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – po uzyskaniu opinii Komitetu Rewitalizacji – przygotuje wniosek do Rady Miejskiej o zmianę dokumentu, przedstawiając jej m.in. raport zawierający ocenę aktualności i stopnia realizacji GPR. Po ewentualnym podjęciu przez Radę uchwały o przystąpieniu do zmiany GPR, stosowane będą procedury takie same, jak w przypadku uchwalania Programu.

III.5 Zmiany w uchwałach

Nie przewiduje się konieczności zmian w uchwałach definiujących politykę mieszkaniową gminy, o których mowa w art. 21 ust 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Nie ma konieczności wprowadzania zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji w związku z jej procedowaniem równolegle do opracowania GPR.

III.6 Specjalna strefa rewitalizacji

Na obszarze rewitalizacji, w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przewiduje się możliwość ustanowienia na 10 lat Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji. Ustanowienie Strefy oraz dokładny zakres jej regulacji – zgodnie z dyspozycją ustawy – będzie przedmiotem odrębnej uchwały Rady Miejskiej.

III.7Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Miasto i Gmina Solec nad Wisłą posiada Plan Ogólny uchwalony uchwałą nr XLV/208/2026Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 28 sierpnia 2026. Zapisy GPR zostałyuwzględnione w tym dokumencie.

Nie ma konieczności wprowadzania zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Nie przewiduje się uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych stanowią Załącznik do GPR (w formie mapy).

III.8Zapisy wynikające z art. 166 ust. 1 Prawo wodne

Na obszarze rewitalizacji(podobszar rewitalizacji Solec nad Wisłą) występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat) oraz prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat). Granice tych terenów zostały wrysowane

na mapie przedstawiającej kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych, stanowiącej załącznik do GPR.

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt 1 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązuje zakaz zabudowy. Zagospodarowanie terenów znajdujących się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią jest możliwe na podstawie odrębnych przepisów. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji mogących zanieczyścić wody, jak również lokalizacji nowych cmentarzy. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może – w drodze decyzji – zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne do ochrony jakości wód. Przy tym przepis art. 77 ust. 3 ustawy umożliwiający uzyskanie tego zwolnienia należy stosować bardziej jak wyjątek niż regułę, w przypadku inwestycji o wyższym celu społecznym, niezbędnej infrastruktury i w przypadku braku możliwości innej lokalizacji obiektów. Należy także na tych obszarach zapewnić swobodny przepływ wód powodziowych poprzez zakaz nowej zabudowy. Wprowadza się nakaz realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w technologii uwzględniającej możliwość zalania wodami wezbraniowymi, minimalizującej straty powodziowych, przy zastosowaniu materiałów budowlanych o ograniczonej nasiąkliwości i odpornych na działanie wody z zabezpieczeniem wszelkich obiektów infrastruktury technicznej (sieci, urządzeń i instalacji) przed uszkodzeniami w czasie powodzi.

IV. POWIĄZANIA MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY

Miasto i Gmina Solec nad Wisłą nie posiada obowiązującej strategii rozwoju gminy. Nie należy także do żadnego obszaru funkcjonalnego, dla którego zostałaby opracowania strategia rozwoju ponadlokalnego. Żaden z wymienionych tu dokumentów nie jest również w fazie projektowej.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2030 zaplanowano następujące obszary i działania, w które wpisują się przedsięwzięcia rewitalizacyjne:
CEL STRATEGICZNY - OBSZAR WSPARCIA OSÓB STARSZYCH
Katalog planowanych usług społecznych:
- Usługa Klub Seniora
- Usługi animacji środowiskowej – gimnastyka dla seniora

CEL STRATEGICZNY - OBSZAR WSPARCIA RODZIN I DZIECI
Katalog planowanych usług społecznych:
- Wzmocnienie wsparcia i pomocy asystenta wobec rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze
- Usługi asystenta rodziny
- Zajęcia muzyczne w Ośrodku Kultury w M-GOK-u
- Usługi poradnictwa prawnego.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne P2 i P3 skierowane są m.in. do seniorów. W ramach zadania „Aktywni Seniorzy” w przedsięwzięciu P3 zaplanowano szereg zajęć dla osób starszych, a przedsięwzięcie P2 ma na celu stworzenie dodatkowej infrastruktury, w której zajęcia te mogą się odbywać. Przedsięwzięcie P3 zawiera także komponent koncentrujący się na wsparciu rodzin z obszaru rewitalizacji. Z kolei przedsięwzięcia P1, P2 i U2 tworzą przestrzenie sprzyjające integracji, bezpieczne i estetyczne, zachęcające do przebywania w nich rodzin z dziećmi oraz osób starszych czy z niepełnosprawnościami.

W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego2030+Innowacyjne Mazowsze obszar gminy Solec nad Wisłą, w tym obszar rewitalizacji wyznaczony w tej gminie, został włączony do radomskiego obszaru strategicznej interwencji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisują się w następujące obszary istotne z punktu widzenia rozwoju tego obszaru:
1. Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru poprzez:
   - zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej i wzbogacenie bazy dydaktycznej,
   - aktywizację osób bezrobotnych i wspieranie przedsiębiorczości, w tym przez wspieranie uczenia się przez całe życie, doradztwo i kształcenie zawodowe, zapewnienie opieki nad dziećmi.
2. Poprawa dostępności obszaru poprzez:

- rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych.

Powyższe realizowane są przez przedsięwzięcia rewitalizacyjne: P3 (pakiet działań, wśród których przewiduje się wsparcie uczniów w nauce oraz rozwijaniu zainteresowań i wiedzy oraz kształcenie zawodowe czy przekwalifikowanie) oraz U1 (poprawa stanu infrastruktury drogowej, w tym podnoszącej poziom bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów).

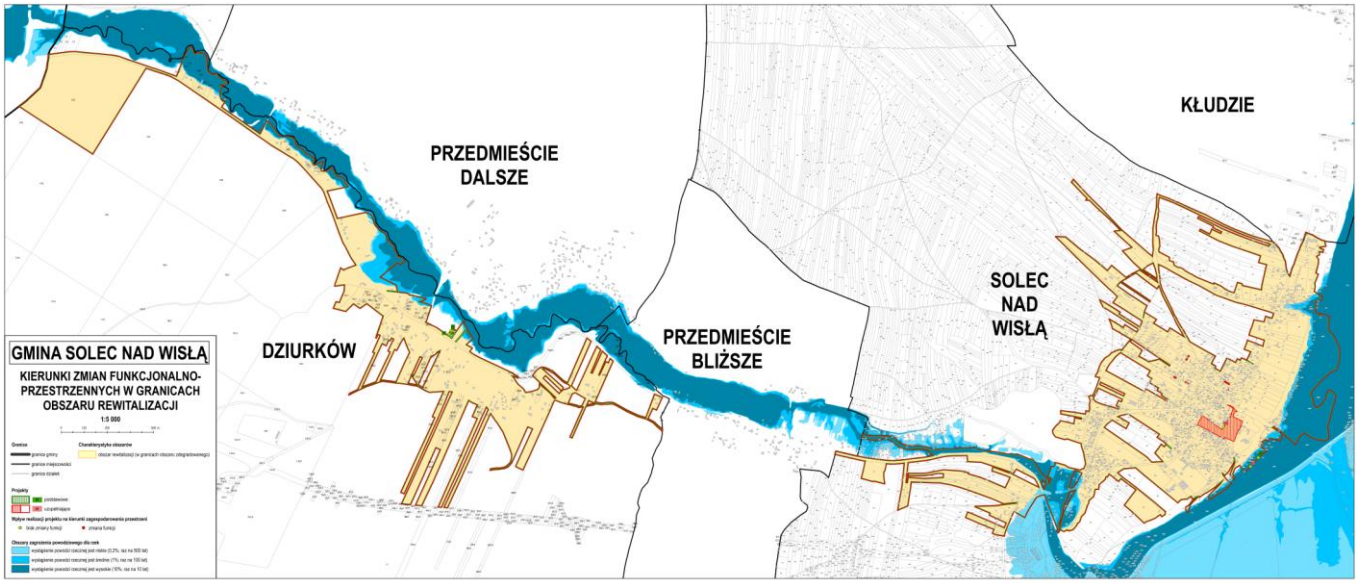
Spis tabel

Tabela 1 Dane dotyczące sołectw i miasta – jednostek analitycznych w gminie Solec nad Wisłą. 5
Tabela 2 Wskaźniki wykorzystane do analizy sytuacji kryzysowej w mieście i gminie Solec nad Wisłą. 7
Tabela 3 Zestawienie wskaźników sfery społecznej wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego w mieście i gminie Solec nad Wisłą. 9
Tabela 4 Zestawienie wskaźników dla miasta i gminy Solec nad Wisłą i obszaru zdegradowanego [stan na 31.12.2024 r.].....10
Tabela 5 Zestawienie wskaźników dla miasta i gminy Solec nad Wisłą i obszaru rewitalizacji [stan na 31.12.2024 r.].....11
Tabela 6 Ocena istotności problemów społecznych na obszarze rewitalizacji w mieście i gminie Solec nad Wisłą. 17
Tabela 7 Ocena istotności problemów w sferze gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej na obszarze rewitalizacji w mieście i gminie Solec nad Wisłą. 17
Tabela 8 Komplementarność problemów i potencjałów w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. 28
Tabela 9 Matryca zgodności przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji. 28
Tabela 10 Harmonogram wdrażania Miejsko-Gminnego Programu Rewitalizacji. 30
Tabela 11 Wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. 35
Tabela 12 Wskaźniki rezultatu procesu rewitalizacji. 35

Spis rysunków

Rysunek 1 Jednostki analityczne w mieście i gminie Solec nad Wisłą. 7
Rysunek 2 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Solec nad Wisłą. 13

Załącznik Mapa zmian funkcjonalno – przestrzennych

UZASADNIENIE

do uchwały nr XLIX/220/2026
Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą
z dnia 26 października 2026 r.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na lata 2026-2032 programuje przedsięwzięcia prorozwojowe na obszarze rewitalizacji określonym w uchwale nr XXV/125/2025 Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą z dnia 26 września 2025 r., w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2025 r., poz. 8440). Gminny Program Rewitalizacji zawiera następujące elementy, wynikające wprost z ustawy o rewitalizacji: szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na tym obszarze, opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych, opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu, system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji, określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji, wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania, wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji podlegał także opiniowaniu przez wymienione w ustawie o rewitalizacji podmioty. Dokument został przekazany do opinii: Zarządu Powiatu Lipskiego w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu, Zarządu Województwa Mazowieckiego w zakresie zgodności z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+, Wojewody Mazowieckiego w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego, Wojskowego Centrum Rekrutacji w Radomiu, Delegatury ABW w Radomiu, Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, Komendy Policji Powiatowej w Lipsku w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności, Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lipsku w zakresie ochrony przeciwpożarowej, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie, operatorów sieci uzbrojenia terenu tj. Wodociągów i Kanalizacji, Drogi Wojewódzkie jako zarządcy dróg wojewódzkich przebiegających przez obszar rewitalizacji, Prezesa Oddziału Gospodarowania Nieruchomościami, PGE Obrót S.A. Rejon Energetyczny Kozienice, Orange Polska S.A, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Zarządu Dróg Powiatowych w Lipsku w zakresie zarządzania drogami powiatowymi, Krajowego Zasobu Nieruchomości w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami. Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Delegatura w Radomiu w zakresie form ochrony zabytków - opinia negatywna, po analizie opinii stwierdzono, że nie wywoła ona negatywnych konsekwencji, w tym nie doprowadzi do naruszenia prawa lub nie zagrozi wartościom prawnie chronionym; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w zakresie form ochrony przyrody, Nadleśnictwa Zwoleń w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie tego Gospodarstwa; Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskiego Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w zakresie terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Ponadto opinie skierowano do Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej

Zgodnie z art. 166 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 t.j.) wystąpiono do Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie o uzgodnienie dokumentu GPR i decyzją numer W.RPP.610.471.2026.AS z dnia 10 czerwca 2026 r. otrzymano decyzję pozytywną. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem numer WSTR.614.8.2026.MK z dnia 18 czerwca 2026 r. stwierdził, iż dla projektu GPR nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
Dokument został również poddany konsultacjom społecznym zgodnie z ustawą o rewitalizacji w terminie od 21 kwietnia 2026 r. do 26 maja 2026 r. umożliwiając szeroki udział społeczeństwa. W związku z tym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.